

## 4- Ve o darağacı ise ölüm ve zeval ve firaktır ki gece gündüzün dönmesinde her dost veda eder, kaybolur.

**Ve o darağacı ise ölüm ve zeval ve firaktır ki gece gündüzün dönmesinde her dost veda eder, kaybolur.**

**Ve o darağacı ise ölüm, zeval ve firaktır.**

Her gün kurulur o darağacı... Fakat meydanın ortasında değil; zamanın içinde. Gece gelir, gündüzü asar. Gündüz gelir, dünü götürür. Her devir bir vedadır. Her dönüş bir eksilmedir.

Sevdiklerin birer birer o darağacından geçer. Bir yüz solar, bir ses kesilir, bir el bırakır. Dün yanındaydı; bugün hatıradır. Zeval budur. Sürekli çözülüş, sürekli ayrılış...

Kur'ân bu fânîliği şöyle haber verir:

كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ ۖ وَيَبْقَىٰ وَجْهُ رَبِّكَ ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ

**“Yeryüzünde bulunan her şey fanidir. Celâl ve ikram sahibi Rabbinin Zâtı ise bâkîdir.”** (Rahmân, 55:26-27)

Darağacı işte bu faniliğin sembolüdür. Her doğan, bir gün o kapıya yaklaşır. Her kavuşma, içinde bir ayrılık tohumu taşır.

Gece gündüzün dönmesi bile küçük bir ölüm gibidir. Her akşam bir şeyler biter. Her sabah bir şeyler eksilmiştir. İnsan sevdiklerine tutunur; fakat zaman çözmeye başlar. Eşyaya bağlanır; fakat zeval onu söküp alır. Ve darağacı bekler. Sessiz, kaçınılmaz, şaşmaz bir hakikat olarak...

**İbrahim Ethem Hazretleri** bir gün böyle bir kabristandan geçerken, bir mezarın başında diz çökmüş, hıçkırıqlarla ağlayan birini görür. “Niçin ağlıyorsun?” diye sorar. Adam mezarı göstererek, “Dostumu kaybettim. Burada yatan benim en yakınımdı. Ondan ayrılmanın

acısından ağlıyorum,” der. Bunun üzerine İbrahim Ethem Hazretleri sakın bir sesle şu sözü söyler: “Sen de ölümsüz bir dost tutsaydın ya...”

Bu söz bir teselli değil, bir hakikat tokadıdır. Çünkü insanın bağlandığı her fânî, bir gün elinden kayacaktır. Her kavuşma, içinde gizli bir vedayı taşır. Dün yanımızda olan bugün hatıradır; bugün konuştuğumuz yarın bir mezar taşının ardında kalabilir. Anne evladını, evlat babasını, dost dostunu toprağa verir. Kalp bağlanmak için yaratılmıştır; fakat bağlandığı şey fânî olursa, her bağ bir gün kopacaktır.

İnsan çoğu zaman misafir olduğu dünyayı yurt zanneder. Konakladığı hanı ebedî mekân gibi görür. Oysa sabah olduğunda yol devam eder. Rüzgârın önünde duran kumdan bir ev ne kadar dayanabilirse, fânîye yaslanan bir kalp de o kadar dayanabilir. Gölgeyi tutmaya çalışan bir el nasıl boş kalırsa, yalnız geçici olana bağlanan bir gönül de öyle boş kalır.

Madem her dost bir gün vedasız gidecek, madem her sevilen zevale uğrayacak; o hâlde insanın en büyük vazifesi, ölümsüz bir dost bulmaktır. Ayrılığı olmayan bir sevgiliye yönelmektir. Kalbini bâkî olana bağlayan, ayrılığı da başka türlü okur. Çünkü onun sevgisi toprağa değil, sonsuzluğa dayanır. Ne mutlu o bâkî sevgiliyi bulanlara; zira onların kalbi, kaybolanlara değil, kalana yaslanmıştır.